

nje na opća načela iz ugovornih obveza.

E.P.

FRANCUSKI KASACIONI SUD

Presuda od 14.V 1967.

Jorgensen c/a Dumartin

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Klauzule o brodarovoj neodgovornosti unesene u charter-partiju - Ove se klauzule primjenjuju u odnosu između broдача i naručitelja prijevoza, bez obzira što je na temelju zaključenog ugovora izdana teretnica, i što se odnosne klauzule protive propisima Konvencije o teretnici od 1924. godine

Brodar i naručitelj prijevoza sklopili su ugovor o prijevozu tereta drva. U charter-partiji bila je navedena klauzula koja je broдача oslobađala odgovornosti za manjak na teretu. Na odredištu je ustanovljen manjak drva. Štetu je brodar nadoknadio primaocu i traži od naručitelja prijevoza da mu, na temelju klauzule u charter-partiji o neodgovornosti broдача, nadoknadi isplaćenu svotu. Naručitelj je odbio broдаров zahtjev, pa je brodar protiv njega poveo sudski postupak.

Drugostepeni sud je naručitelja obvezao u smislu tužbenog zahtjeva, a Kasacija je tu presudu potvrdila.

U prilog svoga stajališta tuženi naručitelj prijevoza navodi da se u konkretnom slučaju radilo o međunarodnom prijevozu za koji je izdana teretnica, pa moraju doći do primjene propisi Konvencije o teretnici od 1924. godine. Prema ovoj Konvenciji klauzula charter-partije kojom se brodar oslobađja odgovornosti je ništava, pa je na temelju toga i tužiteljev zahtjev neosnovan.

Prema stajalištu Kasacionog suda, koje je identično sa stajalištem Apelacije, propisi Konvencije o teretnici dolaze do primjene samo u odnosu prema trećem zakonitom imaocu teretnice. Naprotiv odnosi između naručitelja i broдача nisu regulirani navedenom Konvencijom. Ovo i u slučaju kad je na temelju ugovora izdana teretnica. Valjanost klauzule u charter-partiji treba prosudjivati prema građanskom pravu. U konkretnom slučaju sporna klauzula nije se protivila tome pravu, pa je broдаров zahtjev bio opravdan.

(DMF 1967, str.615)

B.J.

Bilješka.- U našem pravu zauzeto je drukčije stajalište. Kogentni propisi o brodarovoj odgovornosti primjenjuju se bez obzira da li je izdana teretnica ili nije. Isto tako nije odlučno ni pitanje o kojim se strankama radi, da li o odnosu stranaka koje su sklopile ugovor - brodar i naručitelj, ili o odnosu između brodara i trećega zakonitog imaoaca teretnice. Prema tome po našem pravu i klauzule ugovora o prijevozu koje se protive kogentnim propisima Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova ništava su i u odnosu između naručitelja prijevoza i brodara.

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 10.II 1967.

Sté Air Cameroun c/a Cie
maritime des Chargeurs réunis
i International Aircraft
Services, New-Yersey

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta na teretu - Granica brodarove odgovornosti - Obračun zlatne funte - Prijevoz kontenera - Ako brodar u teretnicu ne unese klauzulu o stanju ambalaže (kontenera), pretpostavlja se da je ambalaža, dok se protivno ne dokaže, prilikom predaje na prijevoz bila u ispravnom stanju - Ako iz oblika kontenera proizlazi na koji način se s njime mora manipulirati i kako ga se mora smjestiti u brod, krcatelj nije dužan na kontener postavljati oznake upozorenja, niti upozoriti brodara kako će s kontenerom manipulirati - Nepravilne manipulacije ukrcaja, slaganja i iskrcaja, ne mogu se kvalificirati kao zla namjera ili gruba nepažnja - Klauzula s kojom brodar ugovara na koji način će se obračunati zlatna vrijednost funte iz Konvencije o teretnici iz 1924. godine, nije pravovaljana ako bi tako ugovoreni način obračuna bio za korisnika prijevoza štetniji od burzovne vrijednosti zlatne funte - U ovom slučaju se obračun zlatne funte vrši prema njevoj burzovnoj vrijednosti na dan presude

Brodar je prevezao dva kontenera u kojima su bili smješteni avionski motori. Na određitu je utvrđeno da su motori oštećeni. Primalac tuži brodara i krcatelja, koji je ujedno bio i prodavalac motora, za naknadu štete. Krcateljevu odgovornost primalac vidi u okolnosti što nije na kontenere postavio znakove upozorenja "gore - dolje", iz kojih bi proizlazilo kako se konteneri moraju smjestiti